

50X1-HUM

INFORMATION REPORT		CLASSIFICATION SECRET/CONTROL - U.S. OFFICIALS ONLY	
		REPORT	
COUNTRY	Czechoslovakia		
	SUBJECT	Miscellaneous Political Information	
		CD NO.	
		DATE DISTR. 8 August 1950	
		NO. OF PAGES 1	
		NO. OF ENCLS. 1 (30 pages) <small>seen below</small>	

50X1-HUM

CLASSIFICATION SECRET/CONTROL - U.S. OFFICIALS ONLY		DISTRIBUTION	
STATE	NAVY	NSRB	
ARMY	AIR	ORR	

Komunistické infiltrace a její ovlivnění se strany
Sovětského Svazu.

50X1-HUM

I. Za války. / Londýn 1939- 1945 /

Mezi politickými exulanty v Londýně v letech 1939- 45 byli tito hlavní komunističtí představitelé:

Václav NOSEK, mistropředseda STÁTNÍ RADY, dnes ministr vnitra,

Anežka HODINOVÁ, člen STÁTNÍ RADY, dnes mistropředsedkyně poslanecké sněmovny,

Karel KREIBICH, /Němec/, člen STÁTNÍ RADY, dnes úředník ministerstva informací,

Jozef Valo / Slovák/, člen STÁTNÍ RADY, dnes poslanec N.S.

Karel PETRUŠČAK, / Podkarpatský Rusin/, člen STÁTNÍ RADY, dnes někde v Sovětském Svatku,

Eduard LOEBL, úředník ministerstva rekonstrukce, dnes náměstek ministra zahr. obchodu,

Vilém NOVÝ, redaktor časopisu NOVÉ ČESkoslovensko, dnes poslanec a šéfredaktor RUDEHO PRAVA.

Ervin POLÁK, úředník min. zahr. věci, dnes vysoký úředník ministerstva vnitra,

Ota ŠLINK, organizátor-komunistický mládeže, dnes poslanec a předseda AKCIONÍHO VÝBORU NARODNÍ FRONTY na Moravě a vedoucí komunistický tajemník na Moravě.

/ Vedle nich byl v Londýně také poslanec Vladimír CLEMENTIS, který však v té době byl ze svého distancován od komunistické oficiální politiky a sice pro svůj nesouhlas s německo-sovětskou smlouvou o neútočení, která dal na Jevo za svého pobytu v Paříži na podzim roku 1939. Komunisté nešli tehdy velmi těžce, že vlasta v Londýně zaměstnávala Clementise v čsl. rozhlasu. O Clementisovi se Václav Nosek v soukromém rozhovoru se mnou vyjádřil: Je to krysa./ Rozhovor se konal na jaře 1942. /

XXXX

Do roku 1941 / Servence/ prohlásovali komunisté v Londýně, přesně podle rozkazu Kominterny, vše za imperialistickou a nezříčastnili se nikterak čsl. akce. Jejich příslušníci v americké zorganisovali v Servenci 1940, po příchodu jednotky z Francie, menší vzpouru, která zkončila jejich odchodem do t. zv. Pioneer Corp.

Nosek, Hodinová udržovali však přes to soukromé přátelské styly s presidentem Benetrem a ministrem Masarykem. President Benes doporučoval všem nekomunistickým politikům ./

- 2 -

trpělivost, vyslovoval přesvědčení, že Sověty vstoupí do války a že se se tím také změní postoj Čsl. komunistů vůči Čsl. osvobozenací akci.

V červenci 1941/ když po vypuknutí německo-sovětské války/ přihlásili se Čsl. komunisté naplno do řad Čsl. zahraniční akce.

Taktika komunistů se vrátila do Čsl. vojenské jednotky a vedení komunistů souhlasilo s jmenováním jejich členů do Státní Rady. Na podzim při novém jmenování stali se členy STÁTNÍ RADY: Václav Nosek, Anežka Hodinová, Karel Krejčík a Jozef Valo. Později jmenoval president ještě J. Petruščák / z Podkarpatské Rusi/ a býv. posl. Vrbenorského za skupinu dleci v Moskvě. / Vrbenovský zemřel v Moskvě r. 1944/

Taktika komunistů ve Státní Radě spojivala v tom, že se chovali vůči presidentovi a vládě velmi loyálně, v základních věcech podporovali politiku vlády a jejich kritika usybočovala skorém nikdy z rukou politiky vládu ve všem podporující.

Opoziční neklid vyvolávala skupina některých socialistických demokratů / Bechyně, Laušman, Čaplovic, Patzak/, která byla v pravidelném písemném styku s Pierlingem. Tato skupina vydávala v Londýně časopis NOVA SVOBODA.

Londýnskí komunisté vedení Nosekem s touto socialistickou skupinou neuhlasili. Nosek několikrát veřejně ve Státní Radě odmítal Bechynový nájezdy na vládu / na příklad dne 27. února 1942 u příležitosti debaty o odpovídání Státní Rady na presidentovo poselství/

Byla to zřejmě dvojí hra Moskvy, kterou měla Čsl. i mezinárodní věřejnost. Komunističtí členové Státní Rady měli příkaz dělat politiku loyální na hrubou a rozvratnou práci byla pořízena garnitura sec. řem. felixov travelex / Pierlinger, Bechyně, Laušman, Čaplovic/.

Je třeba objektivně říci, že Nosek a ostatní komunisté v Londýně byli do této hry plně zasměleni. Zde se, že neplní. Nosek na př. dělal vše možné, aby zabránil Laušmanovi cestě do SSSR / v roce 1942/ a měl prezidentovi za zlé, že mu cestu financoval a při tom Laušman jel do SSSR stejně za souhlasu moskevských komunistů. Vše ukázalo se v prvním svítle teprve v Moskvě v březnu 1943, kdy komunisté při sestavování vlády prosadili Pierlingerá za ministra předsedu a Laušmana za ministra průmyslu, pardonujíc jediného Majera za cenu, že byl z politiky naprostě vyřazen min. František Němc, který celou většinu Bechynové skupiny opodíveval.

- 3 -

Počtoj čsl. komunistů v Londýně prodělával mezi rokem 1941 - 1945 různé činy od nelegitimních projevů až k velmi silnému tlaku, stejně poře tého jaké přicházely od Gottwaldových z Moskvy direktivy. V klavírach rysech jejich generální linie byla neudělat nis, řím byz se mohli dostat do přímého konfliktu s presidentem Benešem a celou vládu.

Nejdůležitější tlak vyvynul čsl. komunistů v Londýně v těchto výročích:

- a/ 1943: V agitaci pro Druhou frontu .
1943- 1945: proti federaci československo- polské
    *   *   pro urvášení cesty prezidenta Beneše do Moskvy
    *   *   a pro podporu čsl- sovětské aliancy
1946   pro jmennování Svobody generálom
    *   *   pro uzávěr Palšík v Lublině jako výsudu
    *   *   pro vyvolení partizánské hnutí v ČSR. (čl. idem, dem. spolu)
    *   *   pro systém Národních výborů na osvobození, uzávěr
    *   *   a pro systém 4 pol. vlády (počítajte s tím)

xxx

Zásahy Sovětů a jejich tlak na vývoj čs. politiky .

b/ Československo- polská Konfederace.

- 1940 11. listopadu : Manifest československo- polský vyhlášuje konec minulých sporů a umysl vstoupit po výloce do uzávěru politického a hospodářského společenství. /Association/.
- 1941 18. března : čsl. vláda se zabývá Bechynovým členkem, etištěným v NOVÉ SVOBODĚ v němž napadá náboj jednání s Polákům. (článek napsán na popud Fierlingerů, který o tom psal též vysl. Maxovi./ Později předsedař Státní rady/).
- 1941 30. července : Sověti obnovují dipl. styky s polskou vládou v Londýně. (Raczinski)
- 1941 10. září Polský zahraniční ministr u prezidenta Beneše, Beneš mu sděluje, že Fierlinger hovořil s Višinským. Višinský prý doufá, že Poláci nebudou dělat nic proti Sovětům. Jinak Beneš upozorhuje, že zatím nelze na nějakou Lírák středoevropskou federaci pamálet a navrhuje položit základní kamennou ve formě československo- polské konfederace.
- 1941 10. září Beneš informuje Moskvu prostřednictvím Majského o chystané Konfederaci pro níž má čsl. vláda tyto podmínky:
a/ vnitřní změny polské politiky směrem k skutečné demokracii - žádou slechtické výbory - pozemkové reformy.
b/ dechoda Polska se Sověty a měrový spolu práce.

/4/

/ pozn. Tyto informace dal Beneš již před tím
Moskvě prostřednictvím Pierlingerem.
Majaky vyslovil na tím potříbení a alibi, že
vše sdělil do Moskvy a vyzádil si potvrzení.

1941

Konec srpna:

Pierlinger posílá z Moskvy depeši. Sděluje, že
mluvil s Višinským, který osobně souhlasí s
ohystancej Konfederaci za podmínek mu sdělených,
slibuje, že si vyřídí oficiální stanovisko,
předpokládá však, že žádné námitky a obtíže
se nevyskytnou.

1942. leden 23. Dohoda čsl.-polské o Konfederaci, obsahující 14
bodů podepsána v Londýně. Dohoda připomíná možnost
přistupu jiných států, sousedících s Polskem nebo
s československem k smlouvě. Vyslovuje se uspokojení
že byla podepsána / 15.ledna 1942/ obdobná dohoda
Peeke- Jihočeské a vyslovuje se naděje, že se tím
zajistí postupně bezpečnost států mezi Baltem a
Egejským mořem.

1942. leden 27 Majaky ujistil Beneše, že v Moskvě nejsou žádné
námitky, že Sověti chtějí dosíti dohody s Poláky,
ale že nemají žádný umysl vzdát se nároků na
Západní Ukrajinu a Západní Bílou Rus.

1942. leden 31 Pierlinger telegrafoval z Moskvy, že se tamní kruhy
dominují, že jsou šli v deklaraci čsl.-polské
příliš daleko. Přibližně CSR k Polsku se ~~zde~~
záhadně schvaluje, ale dohodou se příliš svazujeme
s režimem, jehož zahraniční politika není jasná
a jehož vnitropolitické tendenze jsou konservativní.

1942. leden 37 Bechyně napadá vládu ve Státní Radě pro podepsání
čsl.- polské dohody.

1942. leden 30. Ministr Ripka na večeru s Bogome洛em a Giájevem
Bogome洛 napadá dohodu zejména pro deklaraci,
která mluví o oblasti mezi Baltem a Egejským
mořem. Klade otázky na, které Ripka reaguje pre-
tentní otázkou zda je podroben vyslechu. Bogome洛
se ptá zda si čsl. politici uvědomují jaký význam
bude mit SSSR po výloze až Praha a Varšava budou
osvobozeny Rudou armádou.

1942. leden 31 Beneš pozval Bogome洛a a ujistuje ho, že čsl.-
polská dohoda není namířena proti SSSR, že by
k nížmu takovému nedal souhlas.
Bogome洛, který dílčí dojem, že je uklidněn vý-
slovem, volá k sobě na návštěvu čsl. politiky
a diplomaty, které přesvědčuje, že myšlenka Kon-
federace není dobrá vše pro CSR. Tuto činnost
provozuje celé jaro 1942. Současně kolem Bechyně
axituje proti konfederaci. čsl. komunisté pro-
jevují v záukromech rozhovorech rozhýbností a
sprobosceti také myšlenky konfederací.

- 5 -

1942. 9. června: Molotov v Londýně. Scházka s Benešem, který mu podrobně vykládá smysl čsl.-polské dohody. Sdůrazuje, že se nict definitivního nenechte stát dokud nebude u výady doma. Lid obou států musí se svítit organizací taková Konfederace dřive než začne fungovat. Připojuje, že předpokladem spolupráce s Polákky jsou změny v socialní skladbě Polských a plná dohoda Polska s SSSR ve všech sporu všech věcech. Molotov říká, že nemají žádných námitek, že však musí upozornit, že jsou sporné vči mezi Polskem a SSSR, že Poláci se musí s nimi dohodnout na p. stolství, že mají výhrady k plnu Federace mezi Baltem a mořem Egejským.
- 1942 11. června Maják mluví s Rípkou, jemuž říká, že je nyní vše ujasněno a v pořádku.
- 1942 13. července: Bogomolov s paní u pres. Beneše na obědě. Vyslovuje znova pochybnosti o Konfederaci a doporučuje odklady.
- 1942 18. července: Jan Masaryk měl rozhovor s Bogomolevem, který mu již bez obalu sděluje, že Sovětský Svaz se staví proti čsl.-polské konfederaci. /pozn. Definitivní rozhodnutí muselo padnout v Politibyrze v Moskvě po návratu Molotovové z Londýna./
- 1942 17. srpna Beneš obědvá se Sikorským sděluje mu stanovisko Moskvy a důsledky, které z tétoplynou. Vysvětluje že by nebylo dobré ani pro ČSR ani pro Polsko dělat něco proti vůli SSSR. Sikorski velmi deprimován a nespokojen. Nakonec se shodli, že Beneš bude znova jednat se Sověty. V té době informoval Beneš i britské zástupce, kteří projevili rovněž nespokojenost, ale uznávali obtížnou posti čsl./ Velvysl. Nichols a Bruce Lockhart/
- 1942 2. listop. Beneš obědvá s Edensem a přichází s myšlenkou obejít Konfederaci spojeneckou smlouvou čsl.- polskou. Edon souhlasil a 19. listopadu potvrdil souhlas dopisem Janu Masarykovi.
- 1942 6. listopadu Beneš obědvá se Sikorským, jemuž sdělil plán se smlouvou. Sikorski tomu říká křsats. Beneš vysvětluje, že je to jediná možnost jak obejít sovětský veto a zachovat dekorum před světovou veřejností.
- 1942 24.11. - 1.listop. Beneš a Rípka absolvovali mnoho rozhovorů s Bogomolevem, snažíce se přesvědčit Sověty že nedělají dobré když jsou rhti Konfederaci. Upozornují, že jejich odpór vyvolává nedůvěru u Západních mocností. Při jednání takovém rozhovoru říká Bogomolov proč stále trváme na Konfederaci a před rádži neřídíme s Polákem spojeneckou smlouvu

- 6 -

1942. listopad *: Beneš vás Plierlingera, aby upozornil Sověty, že chce mít s Polským spojeneckou smlouvu. Plierlinger mě dle upozornit, že budou-li se Sověti stavět proti,že to prostě ohrozí Anglii a Amerikand, aby nás zbytočně neobraceli, že se necháme s Polským dohodnut.

1943 leden 29. Beneš přijímal Bogomelova ve slavnostní audienci / Bogomelov povídán na vlovyvalance/ Přes te Bogomelov znalezl svou informaci k výpadu proti Polsku a sděluje, že Sověti jsou nejen proti Konfederaci, ale proti jakékoliv aliance s dnešní polskou vládou v Londýně.

1943 leden 29. Beneš obědval s Edenem / přítomni z Anglie až ještě Strang, Nichols, z Čech: Masaryk a Riphart/ kterého informoval o rozhovoru s Bogomelovem. Eden byl zdánlivě velmi dotčen, ale řekl že rezumí situaci, do které jsem se sovětakým vydíráním dostali.

1943 únor *. Beneš znova obědval s Bogomelovem, který se pravě vrátil z Moskvy. Pohoušel se znova Bogomelova přesvědčit, ale marně. Bogomelov vzal na vědomí, že Beneš o vše informoval Edenu a že Eden chce o všechnu mluvit s Maškým. Jinak Bogomelov jasně naznačil, že Sověti řekají, že další průběh války přinese velké změny v životě Polsku.

/ Pozn. V záptěti Poláků podali stupňovat útoky na čsl. výšdu v Londýně a na Beneše. Jíž před tím bylo mnoho neshod mezi výšdou čsl. a polskou, zejména ve věci Tříinstoleté. Jednotlivé fáze této souboje jsou v této zprávě vymezaly, ježto nemají žádoucího se zájmu Sovětů přímou souvisečnost. K výtejně rozhřeče došlo 20. února 1943 kdy Polská Rada Narodowa se unesla na rezoluci, že trvá na hranicích Polska z 1. září 1919. Toto stanovisko sdělil polský min. zahr. všechni Rakouské ministru Masarykově notou ze dne 19. března. /
XXXXX

Benešovy pokusy o dohodu mezi Sověty a Polským v Londýně - Umluva o Polské výzvy v Lublině.

Přes rozhřečku mezi Čechoslováky a Polákem v Londýně, přes te, že Poláků utečli na Beneše a jeho výšdu a že financovali čsl. opozici / Přehala, Předavák / Beneš se snažil dostat Poláků do čsl.-sovětské spojenecké smlouvy a o dohodu mezi Moskvou a Polákem v Londýně. Netušil, že Moskva za výdnu cenu Poláků v Londýně uznat mohou a že mě svá žádání a Lublinem:

** 7 **

1943. řízenec 19.

Beneš obědval s Bogomolovem, který se vrátil z Moskvy. Bogomolov se ptal jak si představuje navrhovanou smlouvu s Polakem. Zda to může být vojenská aliance pro všechny případy, nebo aliance směřující jen na některé případy. Beneš vysvětluje, že aliance není jeho myšlenka, že chtěl Konfederaci, kterou opustil pro sovětský odpor. Udělali jsme nabídku za podmínek které stále platí: ne proti SSSR. Bogomolov: Konfederace je zbytečná, stačila by aliance. Beneš: mluví na mysl alianci jen pro určité případy proti nějaké agrese Německa nebo Maďarska. Bogomolov: Ve své řeči ve Státní Radě jste se zmínil o Traite Tripartite. Beneš vysvětluje, že mluví na mysl smlouvu proti Dráku nach Osten za účasti SSSR, Polska a ČSR. Upozorňuje, že Masaryk a Beneš měli v nedávných dnech s Raczińskim upřímný rozhovor v němž mu řekli, že bez dohody sovětsko-polské nemůže být a nějaká smlouvě s Polskem řešit. Jinak Beneš upozorňuje, že se cítí vzdálen vůči Polákům deklarací z 11. listopadu 1940.

1943. duben 23.

Bogomolov odpovídá Benešovi písemně: Sověti zasadně souhlasí se stanoviskem prezidenta Beneše pokud jde o Tripartitní smlouvu, ale s ohledem které panují mezi Polskem a SSSR není možné již nyní diskutovat víc definitivně. Je důležitě získat jas.

Výsledek byl, že k smlouvě česko-sovětské podepsané 12. prosince 1943 v Moskvě byl připojen protokol, který pamatoval na možnost přistoupení Polska. Za své první cesty do Moskvy se Beneš pokoušel pomocí Polákům v Londýně takto:

1943. listopad 13:

Mikolajcik/ Polský premier, který nastoupil po Sikorském/ navštívil Beneše a požádal ho, aby sdělil Stalincovi: Chtějí se dohodnout s Moskvou, chtějí udělat uzemní ustupky, jen by chtěli zasehat do Lvov při Polsce. Přejí si mit ujištění, že Moskva nebude zasehat do jejich vnitřních záležitostí.

1943. Konec listopad.: Beneš měl rozmluvu s Kornejčukem v Habanyiah / Irak/ Kornejčuk mu přijel do Hab., naproti. Sděluje mu vzájem Mikolajcikův. Stanovisko Kornejčuka / který je Ukrajinec/ naprostě odmítavé: Podle něho se Polákův v Londýně odezivili národní, sledují jen svoji reakční linii. Využívají možnost dohody. Nemá tam ani jedinou věc vlastní osobnost.

1943. prosinec 12.

Beneš měl rozhovor se Stalinem při slavnostním představení v Balšej Théâtre. / Byl přítomen Kalinin, Molotov a Kornejčuk. Rozhovor se konal v pozadí Stalinovy lože/. Beneš opakoval vzájem Mikolajcikův, doporučil, aby Moskva pozvala k jednání Mikolajcika a aby k dohodě, jíž je ohledem na západ, došlo.

- 8 -

BENEŠOVÁ CESTA DO MOŠKVY. / Listopad 1943- leden 1944./

Pekračování.

Vnitropolitická jednání a důsledky cesty.

President Beneš chystaje se na cestu do Moskvy pojal úmysl připravit dočasný podrobný plán pro solidní vnitropoli-tickou úpravu parlamentní demokracie v republice. Základní své myšlenky svého programu uveřejnil za války ve své knize DEMOKRACIE DNES A ZÍTRA. Praktické provedení si představoval tak, že by dohodou stran a jejich splněním vznikly po osvobození tři hlavní politické strany : konservativní pravice, střed a jednotná levicová strana socialistická. Ve straně socialistické chtěl mít soustředěny jak národní socialisty tak socialistické demokraty i komunisty. Představoval si, že nekomunistické elementy tvořily v této straně většinu a paralizovaly tak revoluční tendence komunistické. Počítal, že by tato strana tvořila hlavní vlivnou stranu a přibrala podle potřeby stranu středu do vládní většiny, při čemž by konservativní pravice tvořila státotvornou kritizující opozici. Původně myslal pouze na dvě strany socialistickou a konservativní. Upustil však od toho když mu min. předseda Monsignor Jan Šrámek při jednom rozhovoru kategoricky naznačil, že se s žádoucí konservativní stranou spojovatí nemini, že bude dále budovat na křesťansko socialistických základech svoje politické hnutí, které bude v deskoslovenské politice státí vidět blíže k levém středu. O těchto svých plánech měl řadu rozhovorů v Londýně jednak s členy vlády, jednak s členy Státní Rady. Výsledek těchto rozhovorů nebyl pro něho uspokojivý. Jedenak žádny z londýnských politiků z bývalých pravicových stran neměl chuť hlasit se ke konservativní tendenci, jednak při rozhovoru s některými slovenskými politiky / Lichner/vznikaly námitky proti celostátním stranám s ohledem na náladu pro tak zvanou slovenskou národní světynost. Ale hlavní obtíže kladily se presidentově myšlence jednotné socialistické strany vůči komunistům. Národní socialisté byli v zásadě proti jakémukoliv straničkemu seskupování jiného v exilu. Považovali jiné pouhé rozhovory o těchto věcech za nebezpečné pro jednotu zahraniční akce.

- 9 -

Kromě toho vzírali se národní socialisté jíž pouhé myšlenec splynouti a podle prezidentova přání přijati vedení socialně demokratické a to proto, že chování s upiny Bechyňovy vyvolávalo oprávněné obavy, že Bechyně, Laušman, Fierlinger budou spíše posilovat tendence komunisující, méně a ne tendence tradičně socialně demokratické. Socialní demokraté byli pokud býlo o prezidentův vnitropolitický plán rozděleni. Skupina Němcova a Majorova souhlasila v celku s prezidentovými myšlenkami, skupina Bechyňova se klonila naprosto k myšlence převzít úlohu fellow travelerů s cílem jednotné strany vyhraněně marxistické. Komunisté působící v Londýně chovali se k myšlenkám presidentovým zdrojile avšak rezervovaně. President Beneš měl o těchto věcech několik rozhovorů s Václavem Noskem. O jednom z nich mi Nosek vyprávěval :

1943.listopad 5.

Nosek: "Obával jsem se presidentem v hotelu Ritz. President byl ve velmi dobré náladě. Říkal, že nyní vidím jak má obavy byly zbytečné, že měl pravdu, když tvrdil, že se Anglie a Moskva o naší smlouvě nakonec dohodnou. Potom přešel na všechny vnitropolitické a opakoval, že musíme pracovat k sjednání vnitropolitických poměrů, že nezmíne poválečnou rekonstrukci republiky satěžovat těžkopádným dohodováním mnoha politických stran, že musíme mít jednotnou socialistickou stranu, která bude mít situaci zcela ve svých rukách a která bude zárukou i pro Sověty, že se nic proti nám u nás nemůže stát. Ríkal mi, že by rád tyto všechny měl dohodnutý, ještě před ukončením války, díky, že by chtěl, abychom vstoupili jakmile bude podepsána smlouva se Sověty ihned do vlády, že pro nás rezervuje dve křesla a to socialní předsí a rekonstrukci, že by těž při tom mohlo dojít k změně v předsednictví vlády tak, aby jím byl muž levice. Ptal se mne koho bychom asi do vlády poslali a naznačoval, ale neřekl teď naplno, že by si představoval za min. předsedu Františka Němce. Potom mi rozváděl svůj plán s transferem našich Němců, spojeným s odstoupením části našeho území tak, aby transfer byl všechna našim velkým společenstvem stravitelný. Ríkal, že o tom bude samozřejmě mluvit s našimi v Moskvě, ale, že by chtěl znát můj názor/. Já jsem mu na to řekl, že bude dobré když o tom s našimi bude mluvit, že jsme jim o těch věcech již na základě toho co jsem s ním dříve mluvil psali, ale že nezmíne od nich žádné podrobné vyjádření. Naši v Moskvě nyní vše podrobně studují a promyšlejí a jistě mu na vše odpoví.

- 10 -

Brána v Moskvě

"Můj názor na tyto věci je, že tento Jistě
jane všechni pro zjednodušení našeho po-
litického života a zmenšení politických
stran. Jak se mi užílat tož je, že je dnes
těžko říct. Nevíme, jaké může mítada na-
šeho lidu doma a s tím se musí počítat.
President mne přerušil a řekl, že podle
správ, které dostávám z domova lidé jsou
všeobecně proti politickým stranám, že
se od něho očekává, že on sám vezme věci
do ruky, což on je vzdálen a proto
usiluje o zjednodušení, aby udělal doma
sympatické ovzduší pro politické strany,
bez nichž žádná skutečná demokracie ne-
existuje. Já jsem mu pak dál říkal, že
myslím, že by nebylo dobré, abychom již
nyní během války a zejména pokud má
vláda sídlo v Londýně vratupovali do
vlády. Byla by to jediná spojenec vláda
která by měla komunisty ~~xxxxximistů~~ mezi
sobou, toho by jistě využili proti nám.
Polední a všechny reakční elementy v
Anglii a Americe. Stád když jsme ve
Státní Radě a sním a s vládou lojalně
spolupracujeme. Při tom jsem mu nerekl
co si této nabídce skutečně myslím.
V tom se president myslí. My přece nejsme
socialní demokraté, abychom se dali na-
lákat na ministerstvo socialní péče
a rekonstrukce. My do vlády jednou půjdeme
ale to budeme řídat jiné důležitější
resorty. Taky jsem mu říkal, že žádná
změna v předsednictví vlády není zapotřebí.
My máme v Šramku důvěru, možná větší než
k některým socialním demokratům, kteří
nevědí co chtějí, mezi soubou se hádají
a dělají samou nepřechodnost. // Pozn. O tomto
rozhovoru jsem zpravil osobně Mons.
Šrámka a prostřednictvím dra Drtiny pre-
sidenta Beneše. // Chlédně transferu jsem
mu řekl, že s ním naši budou souhlasit
ale bez odstoupení území, že v Sovětech
není už jen mítada protinacistická a
všeobecně protiněmecká, po všech těch
špatných skutečnostech, které Moskva i
s německými komunisty měla. Mezi zajatými
německými vojáky a důstojníky, dokonce i
mezi těmi co dělali zvrstva na Ukrajině
našli bývalé německé komunisty. //
"Viděl jsem, že president nebyl s moji
odpověď příliš uspokojen. Řekl mi, že
s našimi v Moskvě vše podrobň pro jedná
a že doufám, že je přesvědčí. //

29.

1943. kolem prosince

Před svým odjezdem z Moskvy mohl presi-
dent Beneš rozhodně jednat s Pierlingerem,
který mi naznábil, že hodlá po válce
opustit diplomatickou službu a vstoupit
jako člen socialně demokratické strany
do vnitřní politiky. President mu ří

- 11 -

Spo
odpověděl, že každý tady i Pierlinger má
na to legitimní právo.

Nejdůležitější rozhovor měl však president
Beneš se skupinou vedoucích komunistů, dřívek
celou válku v Moskvě: Gottwaldem, Šverou,
Kapeckým a Slánským.

President jim oznámil, že se se Stalinem a
ostatními činiteli sovětskými o všechn pre-
blemech, které se týkají fspěšného ukončení
války a bezprostředně poválečného období
sesta dohodnul.

Nabídmul komunistům, aby již nyní vstoupili
do vlády v exilu tak, aby měli bezprostřední
účast na událostech a rozhodnutí, které v
nejblíže době nastanou.

Komunisté odpověděli hlavně ústy Gottwaldovými,
že okamžitě do vlády vstoupit nemají. Uzávají
presidenta a vládu v Londýně a v hlavních
bodech schvalujují politiku svých soudruhů ve
Státní Radě. Mají ovšem také své námitky proti
zjevům v Londýně. Jednání s Poláky v Londýně,
čsl. rozhlas z BBC je příliš opatrný ve vy-
zývání domova k aktivnímu odporu atp.

Nechtějí, aby se vláda vrátila v tom složení
jaké je dnes domu. Některé členové budou moci
zůstat, ale jinak bude muset být vláda do-
piněna osobami z domácí resistance. Do takové
vlády pak komunistická strana vstoupí a
bude si činit nárok na některá dôležitá mi-
nisterstva. Premier bude muset být z Rad-
levice. Celá administrativa bude muset přejít
v počátečním stadiu sesta do rukou Národních
Výborů, které nahradí dosavadní ~~ministerstva~~
byurokratickou administrativu. Budou žádat
velmi přísnou čistku a přísné tratě pro
zrádce a kolaboranty.

President Beneš jim prohlásil, že pro něho
je a bude komunistická strana jako každá
jiná a že proto považuje jejich nárok na
určité ministerstva za legitimní, to ovšem
bude řešeno v rámci dohody všech stran.

S myšlenkou Národních Výborů, že zásadně
soulasí a že po svém návratu požádá mini-
stra vnitra, aby připravil pro vhodnou debu
vydání příslušných dekretů, které vláda a
Státní Rada projedná. Je pro přísné potre-
stání všech zrádou a kolaborantů, v jehož
rámci by bylo též možno vyřešit otázku
sudetaských Němců. Vylezlil pak komunistům
svůj plán kombinovaný s odstoupením území.
Komunisté jsou proti takovému mírnému řešení
jeou pro odmítnu.

Velmi dlouhá a napjatá debata odebírala se
při této příležitosti mezi presidentem a
komunistickými představy kolem dvou problemů:
Česko-slovenský poměr a politika prezidentova
bezpečnostní událostí angloamerických.

v. d. Londýna

- 12 -

Beneš zastával neústupně teorii jednoho národa, komunisté naproti tomu trvali na tom, že Češi a Slováci jsou národy dva, které se mají s národem Podkarpatských ukrajinců vytvořit společný stát. Princip tří národů musí být vyjednan v ústavě. Pokud bylo o Mnichově komunisté/ zejména Gottwald a Kopecký velmi odráženě i když sdvojile překvapivě prohlásili, že nesouhlasili s mnichovskou kapitulací, vytýkali presidentovi, že ustoupil a že nepřijal sovětskou nabídku okamžité pomoc pro případ války. President se bránil a vysvětloval, že nechtěl v té době zatáhnout sovětský Svatý do války protože jasné viděl, že zdejší budou podstatně Německu při Sovětům. Komunisté na svých námitkách i po tomto vysvětlení zatrvali, ale souhlasili s názorem presidentovým, že otáka Mnichova není nyní aktuální, že si každý ponechá svoji pravdu a své argumenty pro vhodnou chvíli, kdy bude možno o ně těchto věcech v klidu a v celé řadě diskutovat.

Presidentovi myšlenku jednotné socialistické strany komunisté odmítli. Záhadně se vyslovili pro menší počet stran, který se měl uskutečnit tak, že se onemž politickým stranám, které se kompromitovaly uddlostmi kolem Mnichova, nedovolí, aby svoji činnost obnovily. Na jiné strany: agrární, národně demokratickou, živnostenskou a Eliáškovu stranu ludečovou na Slovensku. Na druhé straně jsou pro to, aby shnálek vznikla nová strana se spědálků a aby obnovily svoji činnost strany: lidová, národně socialistická, sociálně demokratická a komunistická. Socialistické strany by pak měly vytvořit pracovní seuruženství v rámci socialistického bloku.

U Londýnsk

V bytě dra Rippky konala se schůzka komunistických předáků / Josek, Hodinová, Kreibich, Valošek, Loebl/ a některými čeli politiky nekomunistickými / Jar. Stránský, Ripka, Slávík Firt, Duchoslík/. Na tuto schůzku přinesl Josek Gottwaldův dopis, z něhož byl některý pasáž určená jako vzkaz Gottwaldovu londýnským politickým osobnostem. Vzkaz v podstatě obsahoval totéž co komunisté jako svůj návrh na uspořádání politických poměrů povídali presidentovi Benešovi v Poskyřišti.

Gottwaldův dopis mohl pak za následek, že národní socialisté považovali za nutné utvoriť ve českém radě svých vlastní skupiny / Stránský, Ripka, Laxa, Firt, Uhliš, Klecanda/, která přijala jako hospitanty skupiny min. Slávíka

- 13 -

a několik dalších členů Státní Rady.

Cesta prezidentova a jeho rozhovor s Gottwaldem uspěl pro jednání dekretu, retribučního a o Národních Výborech, které hrály v rozhodujících okamžicích po oznámení tak významnou roli.

Ol' podopřání sovětsko-československé smlouvy zahrál se vztah Fierlingerů k vládě v Londýně. To se projevovalo nejvíce v jeho konfliktech s vojenským ataše československým v Moskvě generálem Píkou. Fierlinger byl ve všem poslušným nástrojem Sovětů a moskevských komunistů, zatím co Píká jako řefédu. vojenské mise najížil prestýž vlády v Londýně, trval na důvěrnosti své Šifry a samostatnosti čsl. spravodajské služby. To měla za následek, že se čsl. vláda jednomyslně usnesla na jaře roku 1944 na odvolání Fierlingera z Moskvy. President Beneš vlastnímu usnesení nevyhnověl a s ohledem na Sověty Fierlingera na novém místě vyslance jmenoval.

Účet druhé,

BENEŠOVÁ CESTA DO MOSKVY. / Listopad 1943-leden 1944/
/Co předcházelo a co s cestou souvisele./

1941. duben 19. Churchill, Hariman a Arnold navštívili československou jednotku ve Velké Británii. Při obědě jim Beneš říká: "Jsem si jist, že Sověti vstoupí do války, kdy, to rozhodne Hitler nebo Stalin." Beneš měl dobré zprávy z Hitlerova hlavního stolu, které obstarala spravodajská služba za vedení plk. Moravce.
1941. červen 22. Hitler napadnul Sovětský Svat.
1941. srpen 6. Beneš posílá znova Pierlingerovi jako vyslance do Moskvy, proti přání ministru Masaryka a Rípky a za značného odporu min. předsedy Šrámka. Po Pierlingerovi posílá dopis Stalinovi. Vzpomíná své návštěvy Moskvy v roce 1935. Chce obnovití spojenectví. Podobný vlastnoruční dopis píše Maletovcová. /Pozn. Od vypuknutí války mezi Sověty a Německem Beneš dostává vzkazy z domova, aby jel brzo do Ruska. Vzakazuje to nekomunističtí členové podzemí, kteří upozornují na separační akce komunistického podzemí./
1942. květen-srpna. Beneš začíná uvažovat o cestě do Moskvy. Mluví o tom s min. předsedou Šrámkem a ministry Masarykem a Rípkou. Důvod: V té době probíhá úspěšně jednání Anglo-sovětské. Beneš myslí, že příhla vhodná chvíle i pro USA.
1942. květen 1. Beneš informuje velvyslance Nicholse o svém úmyslu. Uklívá to také jako nástroj, aby přiměl Angličany k rychlejšímu vyřízení požadavku říši, aby se Anglie veřejně zřekla Mnichova. Ríká Nicholsovi, že chce projednat v Moskvě otázkou Konfederace s Polskem a dohodu s Ruskem o rekonstrukci republiky, které by zamenila vnitřkování se do vnitřních věcí republiky. Dodačá, že by měl rád vše dohodnuté s Anglií.
1942. květen 4. Beneš telegrafuje Pierlingroví, že by chtěl přiletět do Moskvy pro jednat Konfederaci a jiné věci.
1942. květen 15. Begomolov informuje Beneše, že jeho vlivu nemá námi ek proti jeho cestě do Moskvy. Beneš byl rychlou odpovědí moskvy nepřijmoutelně překvapen. Tak brzy do Moskvy jetí nechtěl. Cítf se zaskočen Pierlingrem a Begomolovem, kteří jeho rozhovor a telegram prezentovali jako jeho ládat o výleti.

- 2 -

Odpověď Bogomlovi, že díky je neodšlovat a že k jeho odstoupení dojde vždykdy. Po tom záhy připravovat svou cestu do USA.

1943, květen 19.

Bogomlov u Beneše, že vše konfederuje. Beneš mu říká také, že se chystá do Ameriky. Že vede s Angličany a s Američany rozhovory o budoucnosti USA a že myslí, že by Moskva mohla tedy podrobněji a upřímněji o něm jednat. Když ho Bogomlov ujistil, že Moskva, ne rádil od Poláků, aby k ní sl. vídání naprostou důvěru Beneš mu položil otázku zda by Moskva chtěla podepsat o čásl. vlivem smlouvu o vzdáleném pomocí v souladi s principy smlouvy Anglo-Sovět a, nebo dokonce v rámci této smlouvy a to ještě před koncem války. Bogomlov nedoporučuje spojovat státníků s anglo-sovětskou smlouvou a to s technických důvodů. Anglie by musela být dotazována. V této souvislosti dělá tedy na možnost tripartitní smlouvy s Polákem.

1943. duben 23.

^{ur} Benešovi přináší Benešovi odpověď: Moskva je ochotna podepsat smlouvu s USA, jestliže před koncem války a to v duchu anglo-sovětské smlouvy. Záda, aby Beneš připravil návrh. Vše ale nespolehl. Je lepší vrátit si čas a připravit to v tichosti. Pokud jde o tripartitní smlouvu s Poláky, Moskva západně souhlasí, ale současně vztahy sovětsko-polské nouzově ji učinit nějaké definitivní rozhodnutí. Je nutné sítkat čas.

1943. říjen, 20.

Beneš na řádi s vladou a potom zvlášť s Blenkou státní Radu. Lidé svojí cestu do USA odhad se nedávno vrátili. Vykázal mezi jinýma, že informoval prezidenta Roosevelt, Cordell Hull a Sumner Welles o úmyslu letet do Moskvy a uzavřít tam spojenecovou smlouvu. Podle Beneše všechni tři američtí státníci souhlasili.

1943 říjen 24.

Beneš obědval s Edonem. Eden mu sděluje, že Britové mají námitky proti jeho cestě do Moskvy a ročí jeho úmyslu uzavřít tam spojeneckou smlouvu. Důvody edelandského Edona: Ztíží by to situaci polské vlády v Londýně a ve svých důsledcích postří moci Britů a Sovětů.

1943. říjen 25.

Bogomlov na řádi u Beneše. Beneš věděl o tímání Edona. Bogomlov siří a říká, že Beneš by mohl uzavřít smlouvu při vlastní Británii.

- 3 -

1943. květen až koncem června:

Období horšího agitace. Na jedné straně Bogomolov a Šlemové jeho legacie agituji moží Šlemy vlivy a Státní Rady proti Benešovým odkladům. Do této agitace zapojili jednotky skupina Dimitrije Bechynova, jednotky Šelmové Čsl. komunistické skupiny. Komunisté poukázali skryté vyhrůžky sněrem na prezidenta. Měl jít na výklat rozhovor s komunisty Nočinem, Lopalem, Polákem, kteří mi říkali, že by nebylo dobré, aby se prezident ohrazil zadý k Moskvě, která může lehce otevřít debatu o Mnichově. Z toho všeho vyvinula se atmosféra v níž napokres většina členů vlády v čele se Brankem, Ripkou a Ingrém a skorem všechni členové Státní Rady působili na prezidenta, aby svými odkazy nedostal Čsl. vše do takové isolace v jaké byly věci polské, reprezentované polskou vládou v Londýně. Pierlinger rovněž posílal dopis obsahující skryté vyhrůžky.

1943. července 1.

Beneš takto třesněn navštívil Edena v House of Commons. Eden mu ukázal protokol, který byl sepsán při Molotovově návštěvě v květnu 1942, podle náhodě se zastupoval V. Británie a Sovětů zavázali nepodpechat před koncem války s žádnou menší změnou smlouvu, která by pre-judikovala příští úpravy hranic. Eden ukázal Benešovi telegram britského velvyslance Siria Arch. Kerrra, který sděluje, že mu Molotov slibil, že SSSR upustí od každé takové smlouvy.

1943. července 7.

Bogomolov u Beneše./ Bogomolov byl o rozhovoru s Edensem na přání Beneše informován min. Ripkou. Bogomolov přináší od Molotovových tuto smlouvu: Je pravda, že jsem měl s Edensem rozhovor o tom, že nebudeme unavírat žádné smlouvy tykající se Jugoslávie, Čech a jiných malých zemí. Pravda je ale také, že rozhovory nebyly ukončeny. Je pravda, že se otáka poležila smlouva při rozhovoru Eden- Majský. Je také pravda, že Kerr položil znova tuto otásku Molotovovi. Podle informací které jsou zde uvedeny, odpovídá domluvám Kerrovi, není totálně s osudem Kerrova telegramu Edenu.

- 4 -

Moskva trvá na tom, že je oprávněna smlouvou s ČSR podepsat. Mají bude v tom učinit s Edemem. Kdyby Beneš mynil, že smlouvou podepsat nemůže ať ráději do Moskvy nejede.

Beneš na to řekl ihned, že tedy do Moskvy nepojede. Rumel Bogomolov se tehdy zasekl a řekl, že ten valný plati jen pro případ, že by Beneš smlouvou podepsat nemohl.

Po delší diplomatickém hře slov při které se jeden snažil svalit odpovědnost na druhého Beneše nakonec řekl Bogomolov: Lohotáckému řeku jsem řekl, že navštívím Moskvu. Jak moje cesta do Ameriky tak moje cesta do Moskvy můly mít na účelu ukázat hlavně lidem doma, ale také celému světu jaké jsou naše přátelství styky. Chtěla se povinovat vykonat cestu do Moskvy a nemohu vykonat něco co by vypadalo, že jsem schbil do Moskvy jeti a slab svůj nesplnil.

Má cesta dostala vlnk charakter cesty za účelem podepsání smlouvy. Přeti podepsání smlouvy protestovali Britové a tím se situace zaučila tak, že se k klade otázka zda cesta nemá být odložena. Tuto situaci jsem novyrelal i my te jest Vy a já. Já si přeju smlouvou podepsat. Vy si přejete totéž. Ale Britanie chce přeje, aby smlouva nebyla podepsaná. Vy mi jste toho náspru, že po všem no se stane, by nebylo vhodné konat cestu do Moskvy bez podpisu smlouvy. Já se domnívám, že by nebylo vhodné podepsati smlouvu i když během této cesty. Když bychom se tedy dohodneut na odkladu cesty a to s důvodem, které jsme nesavinnili Bogomolov po delší vřídlně dát souhlas. Ze je to vlastně dohodnuté, souhlasil s odložením cesty. Usnival, že je to delikátní situace. Podle nášho pro Sověty je lehké říct přijed a smlouvu podepsat. Pro Beneše je to těžké to takhle přijmout. "Vy jste do jisté infry závislí na Anglii, my ne," opakoval. "Je to delikátní situace."

1943. červenec 29.

Bogomolov přišel k Benešovi a dodatečně výkladem: 1/ Meletov učivil s Edemem v červnu 1942, že se nemá se žádným malým státem uzavřít nějaké separátní dohoda ve věci jeho hranic. Meletov tehdy řekl, že se zeptá na následní své vlády.

2/ Za měsíc se konal rozhovor mezi Edinem a Majským. Majský ohlásil, že Raku jeho vlivu zásadně ohraničí a Edem měl podat návrhy.

3/ Jelikož žádají návrh nepřijal Sověty se necítí vásazany možou jednat vo ně.

- 5 -

(achter) lichsen

1943. srpen 5. Bened mě rozhovor s ministrkou Vondřík pro odlné protest proti tomu, že nebyl informován o důvěrné úmluvě mezi Sověty a Velkou Britanií, když loyalní Britům sděloval, že má v těch služebných smlouvách se Sověty. Stejně při protestoval u Benesova. Sdílel mi, že svým jednáním Britové dostali Československo do velmi neupřímné situace vůči Sovětům, ale také vůči Britům. Přál se zde mě Velká Británie v důsledku důstav říši vládu v Londýně do stejné situace v jaké je polská vláda v Londýně. Když díky říši vládě byla k Britům naprostá loyalita a že chce přistat i v budoucnosti. Dnešní situace nemůže trvale zůstat, Britové mi říkají, jak pomoci. Koncem měsíce je poslední možnost pro jeho cestu do Moskvy. Do té doby musí vše udělat. Když říká, že dostali v této věci notu od Sovětů a že uzavřeli, že dostali říši vládu do napříjemné situace, Přál se zde by se vše nedala obejít tím, že Benes podpisal pouze smlouvu tohoto pactum de contrahendo jíčí v něm říši vládu. Benes na to odpověděl, že se bez konsultace Rusů nemůže vyjádřit.

1943. srpen-říjen. Cela vše zádání bylo vydírována veřejně v novinách./Daily Worker atd./ O věci se zajmí, že četní levicoví poslanci britského parlamentu, které jsou informáni o tom, že komunisty, /Kromě skupiny Bechyňovou, která situaci využívá k skryté agitaci Broti Benesovi, Ríškovi a Masarykovi/. Václav Nešek, jedná o tom, že jedná s ostatními členy komunistického říši Státní Rady, několikrát u prezidenta Benese. O jednom takovém rozhovoru mi řekl:

1943. říjen 25. Nešek: "President mi znovu vysvětloval proč ještě do Moskvy nejel a proč bez souhlasu Britů smlouvu podepsati nemůže. Říkal, že situaci zaujal svým neupřímným jednáním stejným dílem jak Sověty tak Britové a že nás jedna i druhá strana chce nyní použít jako nástroj své diplomatické hry. Použil je toho názoru, že musíme počkat až se sami o vše co dohodneme. Jde jsem mu říkám, že usudíván jebo stanovisko a také to, že se nemůžeme po vše tom co Anglie pro nás udělála otočit k ní zpět. Jane také do velké útraty na nás závážili pokud jde o naší vojenskou jednotku, naše letectvo a naší finanční celek a státního zájmu v exálu. Na druhé straně jsem prezidenta řídal, aby uvdělal nebezpečnou situaci do které se on osobně, lodijníkem vláda i konečně my lodijníci komunisté dostávají v Moskvě jsou velmi nedůvěřiví. Taťka nedůvěra je životem Pierlingerem, který nendává i

- 6 -

Vše co souvisí s Londýnem. My tady odhad posílajme nadřízeným/ rozmístěj Gottwaldovi/ je Moakvy správy, že je zde všechno v pořádku, že nám důvěru ve Vás pane prezidente, v Brdoušku, Rípku, Masaryka, že to náleží se Sovětským Svatem upřímně, že jste se v mezinárodnějších chvílích veliky chovali k Sovětům přátelsky. Na druhé straně Bechyně a jeho skupina píší Nejedlému, Fiedingerovi a naříz, že Bráňkova vlastní hraje komedii, že Masaryk je úplně v rukou anglických a amerických kapitalistů, že Rípka jako Váš poslušný nástroj hraje neupřímnou hru, že svoji pravou tvář ukázal ve svém projevu v listopadu minulého roku / poezie Rípka pronesl dne 7. listopadu 1942 k 25 výročí belševické revoluce veřejnou řeč v níž Fekl: Jsme přáteli Sovětského Svazu, protože mu vítězství a čestný vývoj. Kdyby však chtěl vnucovat nám svůj systém, který je našim tradicím naprostě odpůr, nazál by u našeho lidu na stejný odpor jako Hitler/že všechni doufáte, že Rudá armáda až k nám nedejde a že pak ponese Angličanů a Američanů naštěstí u nás apátečnický režim, který se spojí s Poláky atd. Laušman svůj pobyt v Moakvě plně využil k tomu, aby nás i Vás u našich domuncovat. Naši mu tehdy moc nevěřili a také nám o tom napsali. Ale tedy když se pane prezidenta zdržuje smlouvu podepsat všechna je podepsání a pouhury dokládají příslušní pravděpodobnosti. Kosíčka i naši začínají pochybovat, zda my zde vidíme vše dobře. Proto myslí, že byste něj vše brzy skoncovat a do Moakvy letět a smlouvu podepsat. Podle toho že president mu příř odovzděl, že to vše hraví, že však přes to nemůže smlouvu podepsat dokud mu Britové neosoudí, že nenaší idušek. Nosek mi k tomu dodal, že se bojí, že to bude mít až následky. President mu příř na to odpověděl, že věří, že se brzy o tom Angličané se Sověty dohodnou.

1943. Konec září
naše záštitok
října.

Bruce Lockhart sdělil důvěrně Benešovi, že se bude konat schůzka 3 zahraničních ministrů/ SSSR, Britanie, Amerika/ a že myslí, že Anglie ve věci naší smlouvy ustoupí.

1943. Říjen, 19.

Jan Masaryk měl rozhovor se Sirem Gadjagannem, který mu sdělil, že Sirien odletěl do Moskvy s rozhodnutím vlády, že Česká sovětsko-československá smlouva nebude podepsána před koncem války.

Téhož dne sovětský chargé d'affair OR.ČV navštívil Beneše a návrhem zde by obsah smlouvy nemohl být publikován i kdyby se došlo

- 7 -

k jejímu podpisu.

1943. říjen 26.

Orlov přichází znova se sdělením, že podle správy, kterou dostal prvně z Moskvy, je ministr Benes nemí již dalších námluvek proti podpisu smlouvy, aby se proto Beneš připravil na cestu.

1943. listopad 22.

Beneš odletěl přes Gibraltar do Moskvy. V jeho průvodu byli gen. Hasäl, vysl. Jaroslav Kraus, dr. Eduard Táborský a MUDr. Oskar Klinger.

1943. listopad 25.

..Výprava dospěla do Habany je/ Irak/. Pro neplánované počasí zůstali v Hab. až do 3.XII. / V té době se konala první konference v Teheramu/. 3. prosince odletěli do Teheramu, dne 5. prosince spět do Habany. Dne 7. prosince přiletěli do Baku odkud odejeli vlakem přes Stalingrad do Moskvy kam dojeli dne 11. prosince 1943.

1943. prosinec 12.

Smlouva sověcko- československá podepsána.

XXXXXX

- 8 -

Stalin : Moskva je ochotna ſbmovit diplomatické styky s Polškou. Klaďte si však za podmínu edstranění všech protisovětských živlů z londýnské vlády polské a z ruky, že se nebudou opakovat útoky Polšku na Sověty v podobě KATYNS. Pokud jde o hranice Moskva trvá na dnešních západních hranicích, je ochotna Polšku ustoupit, Białystok, Lomž a Przemyśl. Chce se to podporovat rozšíření Polska MF na západ až k Odře. Jinak byl Stalin skepticky pokud jde o Polšku v Londýně. Vyptával se na Mikolajczika a když ho Beneš vychvaloval Stalin navštívil, aby si připili na Mikolajczikovo zdraví.

1940. leden/počet /

Beneš navštívil Churchilla v Marakeši/ Maroko/ Sdělil mu svůj rozhovor se Stalinem. Churchill řídil, aby Beneš vyzrozměl Edenu a Mikolajczika a doporučil přijeti Stalinových podmínek.

1940. leden 10.

Mikolajczik a Staniszek u Beneše, kteří jim vysídlili vzkazy Stalina a Churchilla. Oba osobně souhlasí, že se nedělají jiného dělat. Mikolajczik méně, Staniszek více, ale oba pochybuji, že pro Stalinské podmínky najdou většinu mezi Londýnskými Polškými. Tím byla Benešova mise ukončena.

1940. listopad 21.

Mikolajczik resignoval po návratu z Moskvy a to proto, že jeho vůle odmítla přijmout podmínky.

Fierlinger bombarduje Beneše telegramy z Moskvy, že je nutno známit radikálně politiku vůči londýnským Polákům. / Pozn. V té době se odehrávají události na Podkarpatské Rusi/ Například : dne 28. prosince telegrafuje Fierlinger: Kreml není spokojen s naší zahraniční politikou. Čekali aktuálnější politiku s naší strany po podepsání smlouvy. My ale děláme politiku fifty fifty. Stále řídíme o potraviny pro naše osvobozené území nepřijímají také sympaticky. Musíme přizpůsobit svoji politiku více sovětským přání. V dalších depeších Fierlinger řídí aby čelil vůle uznala Lublinské Komisi.

1940. prosinec 30.

Bened posílal dleuhou depeši Fierlingroví až tohoto obzalu: Pomohl jsem Sovětům upravit jejich pozíci k Polsku-dominoval jsem na souhlasu Churchilla Polákům, Lublinské Komisi uznat nemohu, nebyl o te požádán ani Moskvou, ani Lublinem. Je vůle se dosud neprohlásil. Pro nás je nemožné přerušit diplomatické styky i když se zdejší vůlou polskou, nezávadí k tomu žádnou příčinu. Očekávám, že se Lublin za vůlou prohlásí a že bude Sověty uznán. V takovém případě jsem pro navázání styků. Požádám je, aby se prohlásili proti vni-

- 0 -

chovu t. j. . že uznávají, že Těšínsko patří nám. To by s ohledem na stanovisko zdejších Poláků přesobí doma i ve světě. Bylo by dobré hlasby se te odehrálo v době kdy se odtud pohneme směrem na Východ.

1945. prosinec 31. Lublinakf Komitét se vyhlašuje za vládu, Moskva dává uznání. Pierlinger telegrafuje: Moskva je nezapojující a povídává Benešovi požadavek ohledně Malchova za přehnaný.

1946. leden 3. Pierlinger telegrafuje znovu: Zdeří mi říkají, sdělil, že dostal od Číšajeva raport, že Beneš slibil uznat Lublin automaticky. Jakmile se ustavi jako vláda. Proto žádám, aby mi/ Pierlingerovi/byla dáná velká ruka. Naznačuje, že se chce odebратi do Liblina a tam jednat na místě.

1946. leden 9. Beneš telegrafuje Pierlingerovi: Rekl jsem Číšajevovi totéž co jsem telegrafoval Vám. Rekl jsem, že se včetně automaticky postavi, jakmile se Lublin za vládu prohlásí, což neznámend ještě uznání. Nemůžeme dělat fait accompli, zejména na vlně Britanii. To takhle dál nepůjde. My chceme Poláky uznat, ale v souladu s politikou velmoci. Bude se v těchto věcech konat konference velmoci. Nechceme být zase obětí diplomatického souboje. Musíte uznat, že nemůžeme až se vrátíme domů dělat politiku nového protektorátu. Mížme jednat jen jako dobrí a upřímní spojenici.

V následujících dnech Pierlinger bombardoval Beneše novými telegramy. Beneš konádně podléhá a posílá Pierlingerovi koncept dopisu, který mu měl poslat Lublin ve věci Těšínska, v němž by Lublin prohlásil, že neuznává teritorialní změny Šles-polské hranice po září 1938. Žádá odpověď však nedočká.

1946. leden 25. Číšájov přináší Benešovi osobní dopis od Stalina ve věci Podkarpatské Rusi, ujišťující, že se te něčím Slovensku.

1946. leden 30. Beneš se chce ukázat vděčný a dává popud, abys se dal. vláda usnesla uznat Lublin.

1946. únor 1. Polská vláda v Lendváně přerušuje diplomatické styky s vládou čsl. Lublin/ usty Bieruta ohlašuje v rozhlasu, že jeho vláda trvá na hranici z roku 1938.

/ Poze, Moskva později vyhověla vládě čsl., že označila Těšín, když jej obsadila Rudá armáda jako území československé. Těšín pak byl obsazen čsl. jednotkami a dostal čsl. správu. Rovněž československé jednotky byly vystěhovány /

卷之三

PODKARPATSKÁ RJS. / Diben 1944- březen 1945.

1944, únor 19.	Beneš se dotazuje prostřednictvím velvysl. Nicholse zda britská vláda nemá zájem uzavřít s československem dohodu o postupu okupačních autorit pro případ, že by komunistické vojska britsko-americká vstoupila na československé území. Dostává za krátko odpověd., že otázka tato není aktuální.
1944, duben 8.	Rudá armáda a jako její součást čsl. jednotka dotkly se čsl. hranic na Podkarpatské Rusi.. / Pozn. Mnoho měsíců však uplynulo, než-li, na Jiném místě čsl. hranic skutečně překročily/ Dolodr Smitko - Čol. o správce ovládala užemí Generál Čatloš, velitel vojak tak zv. Slovenského státu navazuje prostřednictvím komunistických lídrů na Slovensku důvěrné spojení s Moskvou. Čatloš nabízí své služby Sovětům.
1944, květen 1944 - během léta.	Generál Čatloš a komunistický předák na Slovensku Smitke uletěli tajně ze Slovenska do Haliče, odkud byli posláni do Moskvy. Čatloš nabízí v Moskvě kapitulaci slovenské armády a klade za podmínu, že mu bude svěřeno velení po boku Rudé armády s ryze separatistickým programem proti českým. O této jednání nebyl Beneš informován vůbec sovětskými kruhy a také ne Fierlingerem. O věci se dovírá od čsl. vojenského ataše v Moskvě generála Píky. / To je jeden z hlavních důvodů proč nyní po puči byl generál Píka souzen./ Beneš telegrafuje ihned Fierlingerovi, že doufá, že Sověti nebudou vyjednávat se Slovenskými Quislinky.
1944, září 5.	Sovětský velvyslanec u čsl. vlády v Londýně Lebeděv informuje ústně ministra Beneše, že jednání s Čatlošem bylo zastaveno. Lebeděv dodává, že jednání vedli slovenští komunisté a že vláda Sovětů neměla s věcí nic společného.
1944, počátek srpna.	Beneš dostává od slovenského podzemí sdělení, že připravují povstání. Beneš dává souhlas s 25. srpnem začíná povstání na Slovensku v Banské Bystrici, odkud žádají pomoc v podobě sponzorovaného leteckého bombardování německých kolon postupujících proti Banské Bystrici, dálky 16km a vojenskou výzbroj.
1944, září 6.	Sovětské důstojníci Koněvovy armády přistáli na letišti u Banské Bystrice. Téhož dne odletěli s libušíce brzkou počasí.
1944 září 8.	Do Londýna dorazil z Banské Bystrice S O S. Nejdříjděli pomoc do 24 hodin nelze vzdorovat

- 2 -

německé přesále.

Téhož dne Beneš telegrafoval Fierlingerovi a gen. Píkovi. Dočítal odpověď, že Sověti přesunou naše jednotky a letce na Slovensko, je

1944, říjen 7.

Do Banské Bystrice skutečně přes německou frontu dopraveno několik set čsl. vojáků ze Svobodových jednotek, dle 400 kilometrů lehkých, 90 těžkých kilometrů a 1680 automatických pušek.

Čsl. vláda v Londýně s ohledem na nedostatečnost sovětské pomoci požádala o přispění Američanů z Itálie. Pomoc začala skutečně být organizována z Bari, ale krátky potom dostal Beneš v Londýně od US. autorit odhad, že podle dohody učiněné v Teheranu Slovensko patří výhradně do operační oblasti Rudé armády. Z toho důvodu nelze s další pomocí se strany US počítat.

Beneš poslal téhož dne o tom zprávu do Banské Bystrice.

1944, říjen 7.

Beneš posílá po Lebeděvovi osobní dopis Stalinovi a prosí znova o vydatnou pomoc pro Banskou Bystrici.

1944, říjen 27.

Rudá Armáda počíná skutečně pronikat na území ČSR na Podkarpatské Rusi a obsazuje Užhorod. Ministr František Němec v čele čsl. vládní delegace pro obsazené území telegrafoval z Chustu, že se podle čsl.-sovětské umluvy z května 1944 ujímá dnem 28. října / Státní Svátek/ správy osvobozeného území. Upozornil, že je nuten všechny zprávy pro Londýn posílat přes Fierlingera v Moskvě, že samostatnou vysílačku dosud nemá.

/ Pozn.: Jeden z úředníků Němcovy vládní delegace dr. Krucký spouští však na vlastní riziko tajnou vysílačku a podává jménem svým a jménem člena delegace P. Františka Hály důvěrné zprávy v nichž hlásí: Na Podk. Rusi pracují komunističtí agitátori, kteří za pomocí sovětského generálů Mechliše terorizují obyvatelstvo, aby se vyslovovalo pro připojení k SSSR. Němcova mobilizační vyhláška / připravena členem delegace gen. Hasalem/ je zahotovena tím, že sovětskí agenti provádějí nábor do Rudé armády a pronásledují každého kdo se chce hlásit k ČSR.

1944, listopad 7.

Košický a Kyjevský rozhlas hlásí, že se Národní Výbor v Užhorodě rozhodl pro připojení k SSSR a že poslal v tom smyslu telegram Stalinovi.

1944, listopad 11.

Lebeděv navštívil Beneše a přinesl odpověď na osobní dopis, který poslal ve včerejšku

- 3 -

Bystrice Beneš Stalinovi / dopis byl poslán 7 října/. Stalin vysasuje, že odevzdal Benesovi žádost sovětskému nejvyššímu velení, že však se situace podstatně změnila jednak postupem Němců na Slovensku, jednak vniknutím Rudé armády do Maďarska z jihu a že změny ve strategii by znamenaly mimořádné obtíže. Beneš se ptá Lebeděva, zda nebylo celé československé území zařazeno do sovětské operační zóny. Lebeděv odpověděl, že nic takového uvednáno nebylo.

1944. listopad 13.

Beneš pozval Lebeděva znova k rozhovoru a sdělil mu o údálostech na Podkarpatské Rusi. Lebeděv se tváří velmi zmatený a říká, že odcestuje dne 15. listopadu do Moskvy, ... tam na němž vše onoho vyšetří.

1944. listopad 14.

Lebeděv těsně před svým odjezdem přichází znova a přináší zprávu od Molotovova. Molotov žádá Beneše, aby betrval na propuštění čsl. Ukrajinců z Rudé armády a nebránil vstupu dobrovolníků do ní. Beneš vyslovuje protest s tím, že jsou to čsl. příslušníci a že to vše odpovídá smlouvám. Beneš dle žádá Lebeděva, aby v Moskvě vše vyřešil.

1944. listopad 15-24. V těchto dnech dostává Beneš z Podkarpatské Rusi do Lvovína zřejmě organizované otevřené telegramy obec, žádající jeho souhlas k jejich připojení k SSSR.

Ministr Němec posílá telegram, že proti postupu některých sovětských úřadů podává protesty, které zustavají nepovoleniny.

1944. listopad 24.

Beneš posílá Pierluigovi telegram: Trváme na smlouvě, tyká se to také Slovenska. Opuštění tuto míru základní smlouvy a zákona ztratíme také ostatní. Slibil jsem Lebeděgoví, že se pokusím urovnat vše v klidu, ale to předpokládám, že akce na Podkarpatské Rusi musí vypadat. Neodpovím na telegramy, které dostávám z Podk. Rusi, žádající připojení k Ukrajině. Divím se, že sovětská cenzura propouští takové telegramy, které odpovídají sovětské stanovisku o našich předníchovských hraničích. Britové nejsou tyto telegramy s použití jí ještě jist, jak se jim hledou hodit. Nebudeme vše všechně diskutovat.

1944. prosinec 12.

Beneš telegrafouje Kámoovi: Zakročil jsem v Moskvě přes Pierluiga, era a Lebeděgovu. Myslím, že události se v Moskvě neshodí a že vše onější pořád v dohodě s naší vlastní. Dopravám ti, že o některé Ukrajinci, kteří jsme postupovat, řekl, že se děje co děje budeme se držet svého.

- 4 -

Nevzdáme se svých práv. Kde nám bude brdněno vykonávat svá práva zjistíme skutečnost a staneme se pasivními poslance. Za tědenou cenu nepoulijeme násilí. Jenak nemáme dosti síly, jednak by se to využilo proti nám jako pretek k jiným akcím. Neopustíme svou posici a vytrváme korektně na svém místě plněce své jí povinnost do posledního dechu.

1944. prosinec 19.

Fierlinger posílal telegram Benešovi. Fierlinger mál rozmluvu se Zoringem, který říkal: Jak jsme slibili a jak jsme stipulovali ve smíru. Je nám těžké všechno se do vašich vnitřních záležitostí a ředit. Taže problém na Podkarpatské Rusi.

1944. prosinec 29.

Fierlinger posílal Benešovi nový telegram, který zachycuje rozhovor Molotov, Visinský-Němců s Fierlingem. Molotov se omluvil za některé incidenty, které se přihodily na Podkarpatské Rusi, které nutno přiřídit "všeobecné únavě". Rusí však upřímně říci, že nezpekuje nepochybnou touhu ukrajinského obyvatelstva splynout s Ukrajinou. Nedá se očekávat, že Sověti mohou oponovat spontáním výrazům svobodné vůle lidu, který se cítí příslušníkem národa ukrajinského.

1944. prosinec 29.

Beneš telegrafuje Fierlingovi: Státoprávní otázka Podkarpatské Ukrajiny se odkládá a souhlasím, aby se řešila ve vhodném okamžiku v přátelské dohodě bez prejudices pro dobré vztahy naších obou zemí. Myslím, že tato vhodná doba nastane až budu projíždět Moskvou na cestě domů. Současně může být podrobně řešena otázka související s některými otázkami hranic, transferu, nahradby škod způsobených Němcí a Maďary. Údajný nábor do Rudé armády nezmíň byt prováděn na Slovensku.

1945. leden 25.

Stalin posílal přes Čínského osobního dopis Benešovi. Říkal v něm, že smluvil se soudruhem Gottwaldem, který projevil starost zde události na Podkarpatské Ukrajině nebyly řešeny jednostraně a bez ohledu na smíru. "Máte-li takový dojem, já založen na nedoporučení. Naše všechna námohla zakázat obyvatelstvu Podkarpatské Ukrajiny vyjádřit svoji národní vůli. Jistě si pamatuji, že když jste mi nabízel Podk. Ukrajinu za svého pobytu v Moskvě nechtěl jsem dát svůj souhlas. Tím, že jste řekl, Ukrajinčané nezakázali vyjádřit svou vůli, jste neporušili smírové závazky. Takto vypadá, když byl pro nás urážlivý." "Když ovšem tato otázka byla obyvatelstvem Podk. Ukrajinu položena, musí být nutně Beneša dohodou vlád ČSR a novětské a to

- 5 -

před koncem války s Německem, nebož po něm, podle toho co očeká vlivy uznají za vhodné. Prosím, abyste mi věřili, že vláda Sovětského svazu žádnych úmyslů dotknouti se československé republiky a jejího přestáře. Naopak vláda Sovětského svazu je plně odhodlána dát Československé republice každou možnou pomoc pro její osvobození a rekonstrukci.

1945, leden 26.

Beneš odpověděl Stalinovi: Děkuje za poselství. Připomněl, že v některých českoslovanských událostech na Podk. Ukrajině způsobily neklid. K tomu přistoupila hlášení Kyjevského rozhlasu, které využíval mezinárodní tisk a nepřátelé Sovětského svazu a ČSR. Přes všechno ujištěuje, že ani on ani vláda na chvíli nepodesírali Sověty, že chtějí porušit smlouvu. Neopírá, že Podk. Ukrajinu nabídnul již Majákemu v roce 1942 a že svůj název obhájí v Praze. Děkuje za slib pomocí.

1945, březen 24.

Beneš podruhé v Moskvě. Je pozván k Molotovovi do Kremlu. Molotov řekal, že Beneš se bude snažit nějak vykroutit. Měl proto připraveny na stole všechny spisy, tykající se rozboru Beneše s Majákem a se Stalinem a jinými. Když Beneš žádny takový pokus neučinil, Molotov ho požádal, aby svůj dopis Stalinovi doplnil svým písemným prohlášením, že měl úmysl Podk. Ukrajinu postoupit Sovětskému svazu. Beneš ihned souhlasil. Svůj slib splnil po svém návratu do Prahy.

1945, listopad.

Prozatímní Národní shromáždění usneslo ústavní zákon jímž se odstupuje Podk. Ukrajinu Sovětskému svazu.

卷之三

Druhá Benešova cesta do Moskvy a návrat domů.

/ Provinces 1944 - dubon 1945./

- 1944, prosinec 29. Fierlinger a Němc podávajíce zprávu o rozhovoru s Molotovem a Višinským, který se týkal Podkarpatské Rusi sděluje, že během rozhovoru uddal Višinský poznámku: Prezidentovo něsto je na osvobozeném území.

1944, prosince 29. Beneš odpovídá: Tato věc je mi i vlastě jasná. Vítám upřímné pozvání Sovětů a zahajují přípravy s členitěním vlády. S ohledem na Západ myslím ovšem, že sídlem vlády by mohly být na příklad Košice a ne Lvov, nebo jiné sovětské město - pokud by to nebylo jen na krátký čas.

1945 březen 8. Ministerstvý předseda Brámek opouští Anglii, letadlem na cestě do Moskvy. s Ním letí členové vlády Stránský, Major, a členové Státní Rady / mezi nimi Josek / a několik úředníků.

Téhož dne měl též letadlo prezident Beneš. Ráno však omylem ve svém bytě tak že jeho odlet musel být zrušen. Záchravat smlouvy přepadli prezidenta ještě jedenou též nocí. Britský lékař dr. Cotton, který byl k neponěmu povolán ujistil, že to není nic významného, ale prezident několik dní n mohl dobře mluvit.

1945, březen 11. President Beneš a ministr Masaryk opouštějí Anglii. Známky choroby jsou viditelné. Není sta promluvit do mikrofonom.

1945, březen 19. Beneš a Brámek navštívili Stalina. Rozhovor se týkal hlavně včetně vojenských, obnovy říše, armády na osvobozeném území.

1945, březen 21 a 24. Beneš navštívil Molotovova a Višinského, přítomen též Fierlinger a Zorin. Molotov nabízel jako náhradu za Podkarpatské Rusi území německého říši. Beneš nabídku odmítl a říši jen souhlasil s pomocí při transferu sudetských Čech a Šlesv. Na pořadu je též vlivný kořist, nevěsty žádají, aby neškodil německý vliv na říši. území byl prohlášen za jejich válečnou kořist.

- 2 -

1945, březen 21.

Ministr Masaryk se setkává poprvé ~~na~~ dlešího neokromém rozhovoru s Gotvaldem. Z podrobného záznamu, který si pořídil Masaryk vložený vyjímat. Gotvald a Masarykovi vytýká, že nepřijel podepsat smlouvu do Moskvy v roce 1943. Masaryk vysvětluje, že to rozhodnul Beneš a to s ohledem na Fierlingerera, kterému tím umožnil, aby smlouvu podepsal.

Gotvald vytýká Masarykovi, že je jako rezortní ministr odpověden za to jak vlivná chtěla odvolat Fierlingerera z Moskvy. Masaryk se hájí, že se na tom vláda usnesla když on nebyl v Londýně, nýbrž na konferenci UNR v USA.

Gotvald říká, že komunisté kandidují Fierlingerovi za min. předsedu a žádá, aby nebyl Masaryk proti. Masaryk říká, že je to věc politických stran a do toho, že on jako odbojný ministr nebude zasahovat. Jinak říká, že by se o Fierlingerovi dalo debatovat, že jeho postoj uasí vyvolat v Londýně dojem, že je papežtejší než papež.

Gotvald vytýká, že zahraniční politika londýnské vlády nebyla jednoznačně proslovětská. Masaryk vysvětluje, že to nebylo pro vládu tak jednoduché jak se to v Moskvě zdálo. Ustanová, že ted je situace jiná, že je to počátek nové éry epochy v historii ČSR, která bude ve znamení zcela proslovětské politiky ve věcech zahraničních. Gotvald projevuje uspokojení s jeho názorem.

Gotvald se ptá Masaryka zda trvá na tom, aby s ním v zahraničním úřadě zůstal Ripka. Masaryk odpovídá, že s nízkou žádnou takovou úmluvou nemá, že je to čistě věcí dohody politických stran. Jinak doporučuje, aby Ripka nějaký čas zůstal; je zpracovaný, pilný a loyalní.

Gotvald říčtí na čsl. generály v Londýně / Ingr /, Masaryk je hájí ažádá, aby nebyli vyloučování se spoluhráče. Gotvald souhlasí, ale bule záležet na nich zda se dovezou přispásbit nové situaci t. j. naprostě připlout k Rudé armádě.

1945. březen 20-29.

Úpravní jednání mezi politickými jednateli o novou výslužbu. Nakonec komunisté pod dojem, že Rudá armáda je hluboko na čsl. dnešní a že její další vývoj je v rukách Sovětů docílit, že Fierlinger je akceptován jako čsl. předseda a komunisté dostávají ministerstva: vnitřní, zemědělství informace a školství.

- 3 -

Ministrém národní obrany se stává gen. Svoboda, poslušný následující komunistické politiky. Nekomunistickým stranám zůstává naděje, že národ doma svobodnými volbami poměr sil ve výše změní. Jde jin o to docílit, aby doma byl instalován demokratický režim. Osud polské vlády v Londýně velmi silně působil na jednateli nekomunistických stran. Vedle toho také starost, aby komunisté sa pomocí své armády neprovodili na Slovensku totéž co na Podk. Rusi.

1945, duben 3.

President Beneš a nová vláda vstupuje na čsl. území.

1945, květen 16.

President Beneš přibyl do Prahy přes Bratislavu a Brno.